

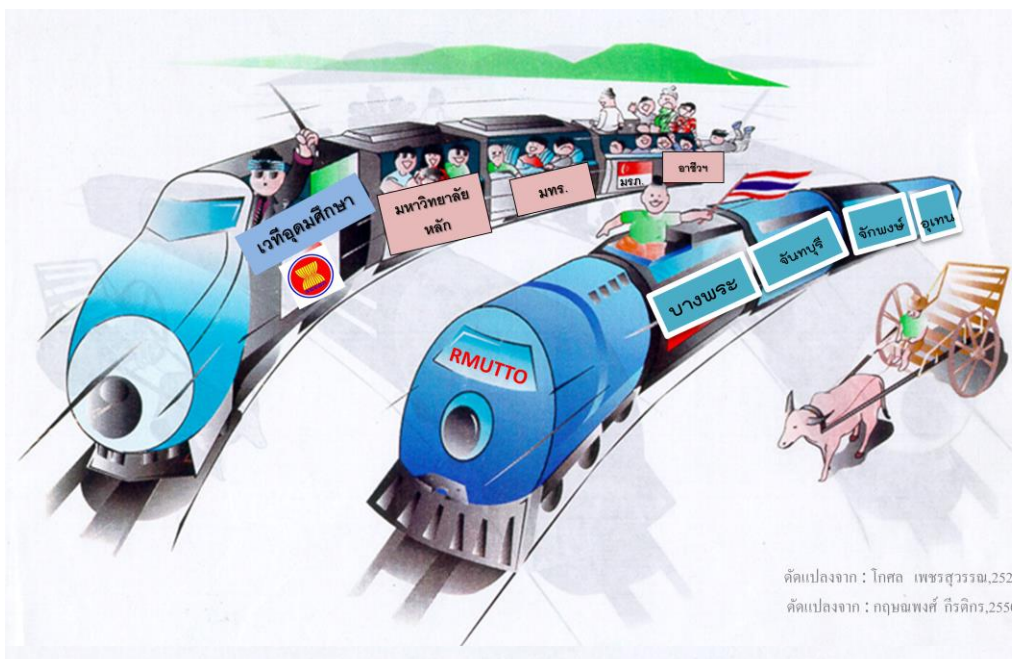
University Train

รองศาสตราจารย์สุชาติ ชัยวรกุล

อดีตกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้แทนคณาจารย์และข้าราชการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกของเรา เป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีพันธกิจหลัก ได้แก่ การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลาง การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม บทบาทและความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะช่วยพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่พึงปรารถนาในที่สุด งานการอุดมศึกษาของราชมงคลตะวันออกมีลักษณะเฉพาะ ตลอดจนมีความหลากหลายตามบริบทและประวัติความเป็นมาของแต่ละวิทยาเขตในสังกัด ประกอบกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกจัดเป็นสถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่ (กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน มหาวิทยาลัยนครพนม และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์) ทำให้การดำเนินงานที่ผ่านมาต้องประสบกับปัญหาด้านบุคลากรทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานพันธกิจและการบริหารจัดการ การบริหารจัดการราชมงคลตะวันออกจึงมีความแตกต่างจากการบริหารมหาวิทยาลัยโดยทั่วไป

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลมีทั้งหมดประมาณ 79 แห่ง เป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยหลัก (เดิม) 27 แห่ง กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาใหม่ 52 แห่ง นอกจากกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐแล้ว การจัดการศึกษาอุดมศึกษายังมีมหาวิทยาลัยเอกชน และวิทยาลัยชุมชนอีกด้วย และต่อไปสำนักงานการอาชีวศึกษา จะรวมกลุ่มสถาบันการศึกษาบางแห่งในสังกัด เพื่อจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) ซึ่งจะทำให้สถาบันอุดมศึกษา มีจำนวนมาก และกระจายตัวตามจังหวัดต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ขณะเดียวกันบางจังหวัดอาจมีหลายมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ใกล้ๆกัน

นอกจากนั้น สถาบันการศึกษาต่างประเทศหลายแห่งกำลังมุ่งเข้ามาจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ทำให้สถาบันอุดมศึกษาในอนาคตต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ การแข่งขันในเวทีอุดมศึกษาจะทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ละมหาวิทยาลัยต้องเร่งพัฒนาการบริหารจัดการของตนให้มีประสิทธิภาพเพื่อความอยู่รอด หากมหาวิทยาลัยใดไม่สามารถพัฒนามหาวิทยาลัยให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงย่อมจะทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้ ซึ่งอาจจะมีผลให้ต้องถูกควมรวมกิจการกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น หรืออาจเลวร้ายถึงขั้นต้องถูกระงับการจัดการศึกษาปิตมมหาวิทยาลัยในที่สุด

การพัฒนามหาวิทยาลัยในเวทีอุดมศึกษาที่ผ่านมาเป็นแบบวิ่งไล่กวด โดยมีกลุ่มมหาวิทยาลัยหลัก (เดิม) เป็นผู้นำขบวนไล่ลำดับกันไปตามศักยภาพของแต่ละมหาวิทยาลัย ตามด้วยกลุ่มมหาวิทยาลัยใหม่ เปรียบเสมือน “รถไฟขบวนมหาวิทยาลัย” (university train) การนำพามหาวิทยาลัยเดินทางไปข้างหน้าเป็นภาระหน้าที่หลักของผู้บริหารมหาวิทยาลัยในการขับเคลื่อน ทั้งนี้ท่ามกลางการบริหารมหาวิทยาลัยภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สิ่งที่ทำทลายความสามารถของผู้บริหารมหาวิทยาลัยคือ “ผู้บริหารสามารถนำพามหาวิทยาลัยให้ผ่านพ้นการเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่” ผู้บริหารในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง “ทราบวิธีการค้นหาการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้องและทราบวิธีที่จะจัดการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งจากภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย...”

ผลการเสวนาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่” ในการประชุมวิชาการแห่งชาติ วันอังคารที่ 14 ธันวาคม 2553 ได้ข้อสรุปถึงแนวทางการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษากลุ่มใหม่ว่า แต่ละมหาวิทยาลัยต้องมีการกำหนดทิศทางของมหาวิทยาลัยโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ชัดเจน ต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจ โดยคำนึงถึงศักยภาพและอัตลักษณ์ของแต่ละสถาบัน ต้องมีการสรรหาผู้บริหารที่มีความรู้ ความสามารถ เพื่อบริหารมหาวิทยาลัยให้ได้ตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เรื่องผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า ได้คาดการณ์แนวโน้มสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาไทยว่ามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต้องแสวงหาเอกลักษณ์ด้านคุณภาพและความแตกต่าง เนื่องจากผู้เรียนมีความต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยที่ผู้เรียนมีโอกาสเลือกมหาวิทยาลัยที่จะเรียนได้มากขึ้น แต่ละมหาวิทยาลัยจึงต้องพัฒนาตนเองให้สามารถแข่งขันได้ ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยจึงต้องค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะที่ถนัด ทำได้ดี มีความเชี่ยวชาญ และมีประสิทธิภาพที่สุด

รถไฟสายราชวมงคลตะวันออก (RMUTTO) ของเรา จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องได้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่จะมาเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนไม่ต้องวิ่งตามไล่กวดใคร นำพามหาวิทยาลัยกล่าวพ้นการเปลี่ยนแปลง สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีอุดมศึกษา “สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยใช้กลไกของ**ธรรมาภิบาล** **กลยุทธ์การเงิน** **ภายใต้ความมีมาตรฐาน** และบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ” **ราชวมงคลตะวันออก** **ในอนาคตต้องการผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่ยังความมั่นคงให้กับพนักงานมหาวิทยาลัย และไม่สุ่มเสี่ยงต่อการให้ออกจากงานอันเนื่องมาจากการยึดโยงอยู่กับระบบสัญญาจ้างและระบบการประเมินเพื่อต่อสัญญา** **ราชวมงคลตะวันออกในอนาคตต้องการผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน**ของมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคม **มีความมั่นคงและความผูกพันทางใจ** **ให้บุคลากรมีความรัก** **RMUTTO** ทำให้บุคลากรเกิดความมั่นใจที่จะทำงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าทำให้รถไฟสายนี้ (RMUTTO) ก้าวไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน **พวกเราต้องเลิกมองอ้อมอเท้า ไม่ใช่ใครก็ได้ที่จะมาเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยของเรา**